

Competentieprofiel van de hulpverlener-ambulancier

(Wet houdende diverse bepalingen inzake gezondheidszorg van 19 december 2008)

1. De ambulancier ontwikkelt zich persoonlijk en professioneel

“De ambulancier neemt actief deel aan zijn eigen opleiding en ontwikkelt zich tot een zelfstandig en verantwoordelijk beroepsbeoefenaar die de kwaliteit van zijn beroepspraktijk continu verbetert.”

Voorbeelden van indicatoren

1.1 Zijn professionele ontwikkeling plannen en uitbouwen

- Zijn capaciteiten identificeren : kennis, knowhow, attitudes, competenties
- Zijn doelstellingen delen met de professionals en de opleiders
- Zijn leerdoelen aanpassen
- Zijn professionele kennis ontwikkelen en up-to-date houden
- Adequate leersituaties zoeken om zich te ontwikkelen
- Zichzelf bevragen, relevante vragen stellen, proberen te begrijpen
- Zin voor initiatief tonen

1.2 Zijn professionele praktijk analyseren

- Zichzelf regelmatig evalueren
- Zijn praktijk analyseren samen met professionals en opleiders

- *Zijn praktijk toetsen aan gevalideerde kwaliteitscriteria*
- *Zijn keuze van aanpak en actie kritisch bekijken*
- *Zijn kennis, competenties en attitudes in actie identificeren*
- *Aangeven welke aspecten van zijn praktijk kunnen verbeteren*

1.3 Zijn aanpak aanpassen

- *Een overzicht maken van de hele opdracht*
- *Verschillende werkwijzen voor een oplossing bedenken*
- *De te volgen stappen voorzien*
- *Zich aanpassen aan de klinische evolutie van de patiënt, aan de omgeving, aan de wijzigingen in de loop van de actie*
- *Zijn acties op relevante wijze aanpassen*

1.4 Zijn emoties beheersen en een goede attitude aannemen

- *Zijn emoties, stress en gevoelens onderkennen en kunnen uitdrukken*
- *Zijn emotionele reacties tijdens de actie herkennen*
- *Oorzaken en gevolgen van zijn emoties proberen herkennen*
- *Zich emotioneel aanpassen tijdens de actie*
- *Een houding ontwikkelen die agressiviteit of geweld kalmeert*
- *Zijn kalmte en zijn capaciteiten houden in acute situaties*
  - *Wederzijds respect*
  - *Aandacht hebben voor de emoties van zijn collega's*

2. De ambulancier ontwikkelt zijn klinisch inzicht

“De ambulancier ontwikkelt zijn klinisch inzicht om de zorgbehoefte van zijn patiënt in te schatten en de geschikte hulp voor te stellen”

Voorbeelden van indicatoren

2.1 Gegevens verzamelen

- De nodige gegevens verzamelen met respect voor de principes van professionele ethiek en plichtenleer
- Uiteenlopende en geschikte informatiebronnen zoeken
- Aangepaste middelen gebruiken om gegevens te verzamelen
- De kwaliteit, relevantie en waarde van de gegevens en de bron beoordelen
- De mogelijkheden van het slachtoffer inschatten
- Bij twijfel bijkomende informatie zoeken
- De klinische tekens en omgevingsfactoren herkennen die de dringendheid van de situatie bepalen
- De risicofactoren herkennen die de situatie kunnen beïnvloeden
- De gegevens updaten

2.2 De problemen en nodige actie juist inschatten

- Eigen veiligheid en die van slachtoffer en omgeving verzekeren
- Een globale inschatting maken in een gepaste tijd naargelang de situatie
- Op basis van de vitale parameters de adequate handelingen stellen
- Verbanden kunnen leggen tussen de gekregen gegevens

- + Voorrang van acties kunnen motiveren
- + Problemen kunnen voorzien
- + Noodzaak aan bijkomende hulp kunnen inschatten

2.3. De actie en resultaten kunnen evalueren

- + Doorlopend de situatie en de uitgevoerde acties evalueren
- + Kijken of de acties het gewenste resultaat hebben
- + De juiste aanpassingen maken tijdens en na de actie

Waar nodig is het HC112 het referentiepunt.

3. De ambulancier gebruikt een professionele communicatie en samenwerking

“De ambulancier voert op professionele wijze de communicatie met het slachtoffer, het team en de betrokken diensten”

Voorbeelden van indicatoren

3.1 Een zorgrelatie opbouwen met het slachtoffer

- + De patiëntenrechten kennen
- + Een gunstig klimaat opbouwen voor communicatie en wederzijds vertrouwen
- + Een open houding aannemen die de communicatie bevordert
- + Actief luisteren
- + Emoties, gevoelens en behoeften mee laten uitdrukken
- + Rekening houden met de noden van het slachtoffer
- + Het slachtoffer betrekken bij de zorg
- + Gebruik maken van de mogelijkheden van het slachtoffer
- + Het slachtoffer respecteren als persoon
- + Emotionele reacties voorzien
- + Proberen om voorbij de emotionele uitingen te weten wat mensen denken of begrijpen
- + Anticiperen op elk risico van agressie of geweld
- + Stress, agressiviteit of geweld van slachtoffer of omgeving neutraliseren

3.2. Het slachtoffer en zijn omgeving informeren en adviseren

---

- *Informatie geven op duidelijke, precieze en adequate wijze*
- *Elke handeling uitleggen aan het slachtoffer en de betrokken personen*
- *De juiste communicatiemiddelen gebruiken*
- *Een adequate verbale en niet-verbale taal gebruiken*
- *De mogelijkheden en capaciteiten van slachtoffer en omgeving zoeken*
- *De medewerking van slachtoffer en omgeving stimuleren en gebruiken*
- *Nagaan of slachtoffer en omgeving de informatie begrijpen.*

3.3 In een multidisciplinair team werken

- *Functies en verantwoordelijkheden van de verschillende disciplines bij een tussenkomst herkennen en erkennen*
- *In goede coördinatie samenwerken met de andere disciplines*
- *Gebruik maken van de kennis en ervaring van alle teamleden*
- *Weldoordacht beroep doen op de andere professionals*
- *Stimuleren van inspraak en overdenking, inbreng van ieders mening en in vraag stellen van de acties om de situatie baas te worden*
- *Naar de behoeften en vragen van gelijken luisteren*
- *Zich beschikbaar tonen*
- *Het werk gezamenlijk bespreken (debriefing)*
- *Een collectieve beslissing steunen*
- *Samenwerken met de arts en/of verpleegkundige bij diagnose en therapie*
- *De opdrachten van meer medisch opgeleide personen in discipline 2 respecteren en uitvoeren.*

3.4 Mondelinge en schriftelijke informatie doorgeven

- + *Doorgeven van het primair bilan, het secundair bilan en de evolutie van de toestand*
- + *De gegevens doorgeven op een gestructureerde wijze*
- + *De nodige informatie tijdig aan de betrokken professionals doorgeven*
- + *Een professioneel taalgebruik hanteren*
- + *De vertrouwelijkheid, de ethische en deontologische aspecten respecteren*

4. De ambulancier voert zorgen correct uit

“De ambulancier voert zijn zorgen goed uit en zorgt mee voor het materieel”

Voorbeelden van indicatoren

4.1 Zorgen uitvoeren

- *De privacy en intimiteit van het slachtoffer respecteren*
- *Het comfort en welzijn van het slachtoffer respecteren*
- *De ethische, deontologische en wettelijke bepalingen respecteren*
- *Preventie- en fixatiemiddelen toepassen*
- *De regels van hygiëne en asepsis respecteren*
- *De veiligheid en richtlijnen voor de interventie naleven*
- *De procedures en standing orders toepassen*
- *De vitale functies vrijwaren in afwachting van de arts en/of verpleegkundige*
- *Doeltreffend optreden*
- *De zorgen toedienen zoals die aangeleerd werden tijdens de opleiding*
- *De principes van ergonomie en tiltechnieken toepassen*
- *Kunnen werken met de diagnose-, monitoring- en behandelingsapparatuur*
- *De informatica voor het beheer van de interventie gebruiken*

4.2 Mee zorgen voor het materiaal

- *De goede werking van het materiaal controleren*
- *Ervoor zorgen dat het nodige materiaal in geval van een noodsituatie onmiddellijk beschikbaar is*
- *Juiste materiaal en middelen kiezen*
- *Het materiaal efficiënt gebruiken*
- *Het materiaal mee onderhouden en opbergen.*

5. De ambulancier werkt mee aan de ontwikkeling van zijn beroep

“De ambulancier bevordert de ontwikkeling van zijn beroep door onderzoeken en navragen en de integratie van de antwoorden in de beroepspraktijk”

Voorbeelden van indicatoren

- + Openstaan voor nieuwe ideeën, veranderingen en verbeteringen
- + Zichzelf en anderen relevante vragen stellen over
  - o de professionele identiteit
  - o de functie van hulpverlener-ambulancier
  - o de beroepspraktijk
  - o de professionele, socioculturele, administratieve en juridische context
  - o deelnemen aan studies en initiatieven voor de bevordering van het beroep.

6. Deontologie

DEONTOLOGISCHE CODE VOOR HULPVERLENERS-AMBULANCIERS

6.1. Algemene bepalingen

Het beroep van hulpverlener-ambulancier staat ten dienste van de mens. De hulpverlener-ambulancier verleent zorg, onafhankelijk van leeftijd, ras, geslacht, geloofsovertuiging, cultuur, nationaliteit en politieke opvatting. Hij respecteert de persoon en draagt bij tot het bevorderen en herstellen van diens gezondheid. In samenwerking met het medisch-verpleegkundig team verzacht hij het lijden en begeleidt de stervende, diens familie en de rouwende.

Ongeacht de invulling van de fysieke, psychische of sociale integriteit van de menselijke persoon, zal deze steeds de zorg van de hulpverlener-ambulancier waardig zijn.

Voor elke juridisch handelingsbekwame persoon zal de hulpverlener-ambulancier zich inspannen opdat diens wil zou gerespecteerd worden. In geval van een juridisch handelingsonbekwame zorgontvanger zal de hulpverlener-ambulancier handelen volgens zijn geweten, rekening houdend met de van kracht zijnde wetgeving.

6.2. De uitoefening van het beroep van hulpverlener-ambulancier

---

De hulpverlener-ambulancier verstrekt de zorg in overeenstemming met de normen van het beroep. Daartoe dient hij zijn beroepsbekwaamheden te onderhouden en te ontwikkelen.

De hulpverlener-ambulancier verstrekt zorg die beantwoordt aan de noden van de patiënten in het specifieke kader van de dringende geneeskundige hulpverlening.

De hulpverlener-ambulancier heeft de plicht de uitvoering van een verpleegkundige of medische handeling waartoe hij zich niet voldoende bekwaam of gekwalificeerd acht, te weigeren. In dit geval dient hij zijn beslissing aan de vragende partij te melden en te motiveren.

Tijdens de uitoefening van zijn beroep neemt de hulpverlener-ambulancier een houding aan die tot eer strekt van en bijdraagt tot de bevordering van het beroep.

De hulpverlener-ambulancier spant zich in om deel te nemen aan de ontwikkeling van professionele kennis gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek.

De hulpverlener-ambulancier zorgt voor zijn eigen gezondheid en streeft naar de verbetering van de werkomstandigheden die toelaten om de doelstellingen van het beroep te bereiken. Hij zet zich in om zich op professioneel vlak te engageren.

6.3. De relaties van de hulpverlener-ambulancier met de zorgontvanger en zijn familie

---

De hulpverlener-ambulancier respecteert de wet betreffende de patiëntenrechten; hij is gebonden door de wettelijke bepalingen inzake de bescherming van het privéleven en het beroepsgeheim.

Tijdens zijn beroepsuitoefening schept de hulpverlener-ambulancier een klimaat waarin de rechten, de waarden, de waardigheid en de overtuigingen van de patiënt geëerbiedigd worden.

De hulpverlener-ambulancier verzekert de continuïteit van de zorgverlening en geeft de gegevens door aan de andere gezondheidswerkers.

De hulpverlener-ambulancier informeert de patiënt, zo nodig in overleg met de arts en de verpleegkundige. Met het akkoord van de patiënt informeert de hulpverlener-ambulancier indien mogelijk diens omgeving.

6.4. De relaties met de collega's

De hulpverlener-ambulancier stelt zijn bekwaamheden en beroepservaring ten dienste van zijn collega's.

Hij toetst zijn bevindingen regelmatig aan die van zijn collega's.

De hulpverlener-ambulancier mag in geen geval een taak overlaten aan een collega met de bedoeling zijn eigen verantwoordelijkheden te ontlopen.

De hulpverlener-ambulancier ondersteunt het vertrouwen van de patiënt in zijn collega's.

De hulpverlener-ambulancier creëert een leeromgeving voor de stagiairs in opleiding in het kader van de dringende geneeskundige hulpverlening die aan hem zijn toevertrouwd. Hij delegeert hen taken in verhouding met hun vorming. Hij ondersteunt hen bij het ontwikkelen van hun vaardigheden en hun autonomie.

6.5. De relaties met andere gezondheidswerkers

In het belang van de patiënt werkt de hulpverlener-ambulancier samen met andere gezondheidswerkers.

De hulpverlener-ambulancier bevordert op een actieve wijze de interdisciplinaire samenwerking in het kader van de dringende geneeskundige hulpverlening die noodzakelijk is voor een optimale zorgverlening aan de patiënt.

In deze optiek spant hij zich in om deel te nemen aan interdisciplinaire bijeenkomsten waarop hij is uitgenodigd.

De hulpverlener-ambulancier respecteert de relatie tussen de patiënt en de andere gezondheidswerkers.

6.6. De rol van de hulpverlener-ambulancier in de samenleving

---

De hulpverlener-ambulancier besteedt steeds aandacht aan een optimaal en rationeel gebruik van de middelen die door de samenleving ter beschikking gesteld worden binnen het kader van de verschillende budgettaire en wettelijke beperkingen.